

Архітектурно-містобудівна концепція інноваційного комплексу на прикладі м. Берегове (Україна)

Микола Миронюк, студент¹ (ORCID: 0009-0002-1965-252X), Тетяна Короткова, асистент¹ (ORCID: 0000-0002-8375-569X)

¹ Київський національний університет будівництва і архітектури, проспект Повітряних Сил, 31, Київ, Україна, 03037

АНОТАЦІЯ

Сучасна система розселення в Україні переживає період структурних стратегічних реформ. У роботі розглянута можливість створення нових інноваційних структур на прикладі малого міста з метою надання йому повноцінного економічного елемента системи розселення. Представлено концептуальну модель освітньо-наукового інноваційного комплексу.

Ключові слова: наука, виробництво, інтеграція, концепція, рекреація, технопарк, інноваційний комплекс.

1. ВСТУП

Освіта, наука, виробництво плюс темпи інноваційних технологій вже сьогодні змушують традиційні форми системи розселення змінюватися. Якщо роль великих міст, які здебільшого традиційно є адміністративними та економічними центрами, зрозуміла, то середні і малі, на жаль, втратили всі свої можливості знайти стратегічну роль – чим займатися, який адміністративний статус, чи стануть вони привабливими для суспільства тощо. Промисловий потенціал цих міст не є конкурентоспроможним з великими виробничими корпораціями, система обслуговування значно нижчого рівня, ніж у великих містах, умови проживання в декілька разів гірші, матеріальний стан населення падає і т.д.

Залишаються етнічні, родові, культурні та природні аспекти, які в якійсь мірі ще підтримують їх існування. Негативним фактором стала війна, яка змушує зовсім по-іншому оцінювати можливості та потреби, виходячи з державних інтересів.

Освітньо-науковий комплекс, який передбачається в передмісті Берегове, не потребує значних стартових ресурсних затрат. Природні умови, географічне положення та можливість демографічного наповнення зможуть дати початок зародженню нового економічного елемента в регіоні.

2. МЕТА РОБОТИ

Мета роботи полягає у формуванні особливої моделі освітнього та наукового комплексу на основі новітніх інноваційних теорій нової економічної стратегії.

У розробку моделі закладені аналітичні результати сучасних інноваційних структур (технопарків), де такі фактори, як наука, економіка, управління, бізнес і суспільство, працюють спільно на розвиток і зростання.

3. ОСНОВНИЙ МАТЕРІАЛ

Повертаючись до історії, термін "інноваційні об'єкти" ще зовсім молодий, проте сьогодні містобудівні та архітектурні рішення наукових та інноваційних об'єктів доволі різноманітні. Всі вони мають такі спільні особливості:

- Суспільство усвідомлює, що технологічний процес та наука є основою економічного розвитку як окремих міст, так і цілих країн.

- Об'єкти інноваційного виробництва спрямовані на створення оптимальних умов для творчої інтелектуальної роботи, а високі вимоги до якості робочого простору вимагають висококваліфікованих креативних працівників, які мають бути забезпечені всіма соціальними, побутовими і культурними умовами. Комфортні та безпечні умови праці і відпочинку, інформативність, доступність та постійне навчання.

- Диференціація і інтеграція всіх типів і видів наукового дослідження, багатофункціональність і різноманітність, безпека людини і захист навколишнього середовища, універсальність і спеціалізація, гнучкість та можливість трансформативних змін.

Найбільш поширеним представником інноваційних структур, які об'єднують ряд функцій, таких як освіта, наука, виробництво і рекреація, є технопарки.

Технопарки об'єднують науково-дослідні інститути, навчальні заклади, виробничі об'єкти, офісно-ділові центри, виставкові майданчики, житлові комплекси, а також об'єкти інженерно-транспортної та складської інфраструктури. Просторова організація технопарку визначає його функціональність, транспортну інфраструктуру та зв'язки з навколишнім середовищем [1].

Hong Kong Science Park (HKSP) є одним із провідних науково-технологічних парків Азії. Технопарк розташований біля узбережжя та має розвинену інфраструктуру, що включає зони відпочинку, ресторани та спортивні об'єкти, сприяючи створенню комфортного робочого середовища.

International Tech Park Bangalore (ITPB) є одним із перших технопарків Індії і з того часу став зразком для наслідування для багатьох інших ІТ-парків. Технопарк включає декілька багатоповерхових будівель, де розміщені офіси великих міжнародних ІТ-компаній. Парк забезпечує повний спектр інфраструктури, включаючи науково-дослідні центри, бізнес-інкубатори та конференц-зали. Мультифункціональність простору дозволяє підприємствам різного масштабу розвиватися в одному середовищі. Також забезпечується доступ до рекреаційних зон і соціальних об'єктів для працівників, що сприяє підвищенню продуктивності робочого процесу [2].

Bhartiya City Tech Park є частиною великого урбаністичного проєкту Bhartiya City, розташованого в

Бангалорі. Цей парк представляє концепцію, де поєднуються інноваційні бізнес-центри, житлові комплекси та культурні об'єкти. Просторова організація побудована на принципі інтеграції робочого і житлового середовища, що створює умови для гармонійного поєднання професійного та особистого життя [2].

NanFang University Technology Park, розташований у провінції Гуандун, Китай, є прикладом успішної співпраці між університетом і бізнесом. Просторова організація парку орієнтована на взаємодію між науковими інституціями та компаніями.

One-north – кластер технопарків у Сінгапурі, які сформовано вздовж зеленої смуги. Він включає дослідницькі інститути, університети, бізнес-інкубатори та житлові квартали. Просторова організація one-north побудована на принципі змішування різних функцій: дослідницької, комерційної та житлової.

4. КОНЦЕПТУАЛЬНА ПРОПОЗИЦІЯ ІННОВАЦІЙНОГО МІСТОБУДІВНОГО ОБ'ЄКТУ В М. БЕРЕГОВЕ (УКРАЇНА)

Невелике містечко Берегове, що знаходиться на заході України, нічим не відрізняється від багатьох інших малих міст України. Тож проблеми з демографією, невизначеність з економікою, фінансовий голод на розвиток соціальної сфери міста, а також падіння освітньої системи, яка сьогодні вимагає, щоб нове покоління було принаймні на рівні середнього європейського, і ще багато іншого передбачає необхідність виходу з негативного стану.

Проаналізувавши світовий досвід нового бачення розвитку суспільства, а воно на сьогодні полягає в комплексності та інноваційності основних сфер життєдіяльності, взявши до уваги потенційні ресурсні можливості (наявність території, інвестування, природні переваги, необхідність реанімування стану економіки тощо), сформовано програму майбутнього інноваційного комплексу, яка базується на трьох основних принципах, що закладені в логічно-структурну модель комплексу [3].

Основою моделі є не створення нового, а інтегрування досягнень у нову систему: освіта, наука, управління, виробництво, відпочинок та обслуговування (Рис. 1).

Такими принципами стали:

Принцип 1: інтеграція головних вимог економічного розвитку держави та регіону в процеси сучасної освіти, науки, виробництва, соціального стану суспільства та сталого екологічного стану.

Принцип 2: гнучкість системи освіта, наука, виробництво, екологія відповідно до нових інноваційних викликів в економіці та розвитку суспільства.

Принцип 3: комплексне сприяння покращенню демографічного стану регіону та міста, а також кадрове забезпечення з метою зупинки міграційних процесів і заохочення активної взаємодії в новій формі суспільного життя.

Для розробки концепції вибрано основні функції, які можуть існувати спільно і комплексно: освіта, наука, управління, виробництва, житлова сфера та відпочинок. Запропоновано кілька концептуальних ідей, і в результаті обрано для подальшої розробки головну, яка є найбільш сучасною та передбачає результати на рівні кращих світових прикладів (Рис. 2).

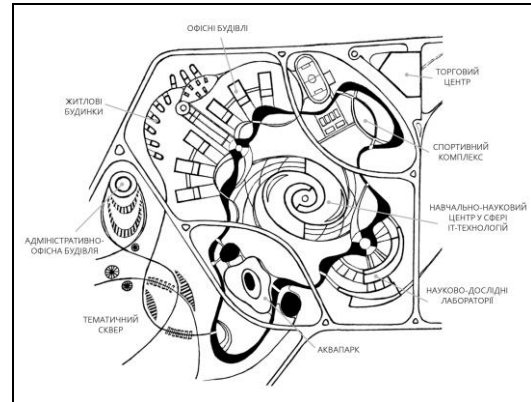

Рис. 1. Фрагмент генплану освітньо-наукової функції комплексу

Рис. 2. Загальний вигляд освітньо-наукової та адміністративної зони інноваційного комплексу

5. ВИСНОВКИ

В результаті аналізу існуючого стану системи розселення України в плані пошуку стратегії розвитку малих і середніх міст, у порівнянні зі світовою практикою, запропоновано нову концептуальну ідею створення інноваційного комплексу, який стане в майбутньому головним чинником економічного розвитку м. Берегове.

Очікувані результати від впровадження цього проекту включають зростання кількості робочих місць, підвищення рівня освіти, активізацію співпраці між науковими інституціями та бізнесом, а також посилення інноваційного потенціалу регіону.

Список літератури

- [1] Палеха Ю.М. Регіональне планування: методичний посібник. Київ, Логос, 2020. 224 с.
- [2] Яценко В.О., Козлова Ю.В. Система освіти України та її адаптація до міжнародної стандартної класифікації МСКО. Частина 1. Сучасні проблеми архітектури та містобудування: наук.-техн. збірник. Київ, КНУБА, 2014. Вип. 35. С. 249-257
- [3] Яценко В.О., Короткова Т.М., Пантюхов О.М. Національна основа формування інтеграційних структур науки, освіти і наукового виробництва в Україні. Містобудування та територіальне планування: наук.-техн. зб.. Київ, КНУБА, 2022. Вип. 81. С. 287-298